

Aranès i Literatura a l'Aran Llengua Castellana i Literatura Llengua Catalana i Literatura

Competències específiques

En les àrees lingüístiques es treballen un total de 10 competències específiques que són la concreció dels indicadors operatius de les competències clau definits al perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

Competència específica 1

Prendre consciència de la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics i culturals i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

Criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>1.1 Identificar les diferents llengües de l'entorn, inclosa la llengua de signes, i les seves variants dialectals, a través de la descripció d'algunes expressions d'ús quotidià.</p> <p>1.2 Detectar i rebutjar, de manera acompanyada i en contextos senzills i propers, alguns prejudicis i estereotips lingüístics, de gènere i culturals molt freqüents.</p> <p>1.3 Descriure i valorar la pluralitat lingüística de l'entorn com a font de riquesa cultural, a partir de l'observació i la identificació de la realitat pròxima.</p>	<p>1.1 Identificar les diferents llengües de l'entorn, inclosa la llengua de signes, i les seves variants dialectals, a través de la descripció i interpretació d'algunes expressions d'ús quotidià.</p> <p>1.2 Detectar i rebutjar, amb autonomia creixent i en contextos senzills i propers, prejudicis i estereotips lingüístics, de gènere i culturals freqüents.</p> <p>1.3 Descriure i valorar la pluralitat lingüística del món com a font de riquesa cultural, a partir de l'observació i comprensió de la realitat de l'entorn.</p>	<p>1.1 Identificar les diferents llengües de l'entorn, inclosa la llengua de signes, i les seves variants dialectals, a través de la descripció i interpretació de les característiques fonamentals de les del seu entorn geogràfic, així com alguns trets dels dialectes i llengües familiars de l'alumnat.</p> <p>1.2 Detectar i rebutjar, amb autonomia creixent i en contextos diversos, prejudicis i estereotips lingüístics, de gènere i culturals freqüents.</p> <p>1.3 Descriure, analitzar i valorar la pluralitat lingüística del món com a font de riquesa cultural, a partir de l'observació i comprensió de la realitat global.</p>

Aquesta competència se centra en l'ús de la llengua catalana i de la llengua castellana en una realitat plurilingüe com és la Catalunya actual. Per entendre per què és necessari aquest ús, un alumne d'aquest territori ha de tenir la informació suficient per poder conèixer críticament la realitat social de la llengua catalana i de la llengua castellana. El català és la llengua vehicular d'aprenentatge en els centres educatius de Catalunya; per aquest motiu, és desitjable que els i les alumnes siguin conscients de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús d'aquesta llengua.

La competència planteja la necessitat que un alumne o alumna adquireixi habilitats i destreses per a la convivència, el respecte i l'entesa entre les persones basats en els usos socials de les llengües en contextos multilingües. Es parteix de la idea que aprendre llengües és, sobretot, aprendre a comunicar-se amb altres persones, a prendre contacte amb realitats diverses i a assumir la pròpia expressió com a modalitat fonamental d'obertura als altres.

En moltes de les nostres aules s'utilitzen llengües o varietats dialectals diferents de la llengua vehicular d'aprenentatge. Aquesta diversitat lingüística ha de servir com a base sobre la qual acostar-se al coneixement de la realitat plurilingüe de Catalunya, d'Espanya i del món. En primer lloc, per ajudar l'alumnat a valorar la riquesa cultural que això suposa i a detectar i evitar els prejudicis lingüístics; en segon lloc, per anar prenent consciència sobre el funcionament de les llengües a partir de l'observació i comparació entre elles, inclosa una primera aproximació al coneixement de les llengües de signes.

Competència específica 2

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressivament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement, formar-se una opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

Críteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>2.1 Extreure informació rellevant de produccions orals i multimodals relacionats amb situacions d'aprenentatge i la vida quotidiana de l'aula.</p> <p>2.2 Reconèixer, de forma acompanyada, el tema, idees principals i missatges explícits de textos orals i multimodals. Iniciar-se, també de forma acompanyada, en la valoració del contingut i de la forma (elements no verbals).</p>	<p>2.1 Comprendre i extreure informació rellevant de produccions orals i multimodals relacionades amb situacions d'aprenentatge i la vida quotidiana de l'aula.</p> <p>2.2. Reconèixer en produccions orals i multimodals idees principals i secundàries, els missatges explícits i els implícits més senzills. Progressar, de manera acompanyada, en la valoració crítica del contingut i de la forma (elements no verbals).</p>	<p>2.1 Extreure i interpretar informació rellevant de produccions orals i multimodals formals provinents de diferents mitjans i situacions.</p> <p>2.2 Reconèixer en produccions orals i multimodals formals les idees principals i les secundàries, els missatges explícits i implícits, valorar-ne el contingut i la forma (elements no verbals).</p>

En el procés de comunicació es posen en joc, a més del coneixement compartit entre emissor i receptor, altres elements contextuais lingüístics i no lingüístics que permeten anar més enllà del significat del text i interpretar el seu sentit. L'escola pot i ha d'incorporar pràctiques discursives de diferents àmbits, significatives per a l'alumnat, que abordin temes de rellevància ecològica, social i cultural. La finalitat última d'aquesta competència específica és iniciar-se en l'aprenentatge d'estratègies que permetin desenvolupar-se com a individus que es comuniquen de manera eficaç i ètica, ben informats i amb capacitat crítica.

La comprensió i interpretació de missatges orals requereix l'adquisició de destreses específiques: des de les més bàsiques a l'inici de l'etapa fins a aquelles que, en finalitzar l'últim cicle, permetran a l'alumnat obtenir, seleccionar, valorar i relacionar informacions procedents de mitjans de comunicació i del context escolar (especialment de tipus espacial, temporal i de seqüència lògica), realitzar inferències i deduccions, distingir la informació de l'opinió i iniciar-se en la interpretació d'alguns elements senzills implícits, com la ironia o el doble sentit. En l'àmbit social, s'han de tenir en compte la diversitat de textos de caràcter multimodal, que reclamen una específica alfabetització audiovisual i mediàtica per fer front als riscos de manipulació i desinformació.

Competència específica 3

Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>3.1 Produir textos orals i multimodals coherents a partir d'una situació comunicativa propera (vivències, fets i aprenentatges), amb planificació acompanyada, adaptant el to de veu i el gest a la situació, i utilitzant recursos no verbals elementals i elements de suport.</p> <p>3.2 Participar en interaccions orals espontànies i en les situacions comunicatives habituals del context escolar respectant les normes d'interacció oral, mostrant interès i respecte quan</p>	<p>3.1 Produir textos orals i multimodals coherents a partir d'una situació comunicativa coneguda, amb planificació acompanyada, ajustant el discurs i adaptant el to de veu i el gest a la situació, i usant recursos no verbals i elements de suport.</p> <p>3.2 Participar en interaccions orals espontànies i reglades aportant idees i respectant les dels altres, així com les normes bàsiques de la cortesia lingüística i aplicant estratègies d'escolta activa.</p>	<p>3.1 Produir textos orals i multimodals de manera autònoma, coherent i fluida, amb preparació prèvia, en contextos formals senzills amb adequació de l'entonació, el to de veu i el gest a la situació i un ús correcte de recursos verbals i no verbals amb suports audiovisuals.</p> <p>3.2 Participar en interaccions orals espontànies i reglades, i respectar les normes de la cortesia lingüística, integrant en el propi discurs les opinions i punts de vista dels altres participants, i utilitzant el registre adequat i aplicant</p>

parlen els altres i iniciant-se en l'ús d'estratègies d'escolta activa.		estratègies d'escolta activa i de gestió conversacional.
---	--	--

El desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat passa necessàriament per l'atenció als usos orals com a vehicles d'expressió, aprenentatge i l'autocontrol. Les propostes d'aquesta àrea han d'oferir contextos diversificats i significatius en què l'alumnat pugui prendre la paraula i conversar amb els seus iguals en diàlegs pedagògicament orientats, i estimular així la incipient reflexió sobre els usos orals formals o informals, espontanis o planificats. La interacció oral requereix anar adquirint estratègies per respectar el torn de paraula, desplegar actituds d'escolta activa, expressar-se amb fluïdesa, claredat i amb el to i el registre adequats, així com iniciar-se en l'ús d'estratègies de participació activa i col·laborativa en situacions espontànies i dirigides per planificar, organitzar el discurs i negociar el significat.

La producció oral formal convida a iniciar-se en les estratègies bàsiques de planificació, que s'aniran assimilant, de manera acompanyada, al llarg de l'etapa. Es proporcionaran també models ajustats a les diferents situacions comunicatives i àmbits, que ofereixin pautes per ordenar el text oral i adequar el registre i el comportament no verbal. Per altra banda, les tecnologies de la informació i la comunicació faciliten nous formats per a la comunicació oral multimodal, tant síncrona com asíncrona, i permeten també el registre de les produccions orals de l'alumnat per a la seva difusió en contextos reals i la posterior anàlisi i revisió.

La interacció implica dos o més participants en la construcció d'un discurs. La comunicació entre persones es considera l'origen de la comunicació i comprèn funcions interpersonals, cooperatives i transaccionals. Hi entren en joc la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, els elements verbals i no verbals de la comunicació, així com l'adequació als diferents gèneres dialògics més freqüents, orals i multimodals, en contextos analògics i virtuals. En aquesta etapa de l'educació s'espera que els intercanvis d'informació siguin breus i senzills i abordini temes quotidians i predictibles, i de rellevància personal per a l'alumnat.

Aquesta competència específica és fonamental en l'aprenentatge, ja que inclou estratègies d'inici, manteniment o finalització de converses bàsiques, així com estratègies elementals per indicar que no s'ha entès el missatge i per sol·licitar repetició. A més, l'adquisició de les normes i principis que regeixen la cortesia lingüística i l'etiqueta digital prepara per a l'exercici d'una ciutadania democràtica, responsable, respectuosa, segura i activa.

Competència específica 4

Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

Criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>4.1 Llegir textos propers, de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i textos escolars, de forma silenciosa i en veu alta, amb fluïdesa suficient (velocitat, precisió en el reconeixement de les paraules, ritme, fraseig i entonació).</p> <p>4.2 Comprendre textos escrits i multimodals propers, adequats al desenvolupament cognitiu, amb l'ajuda d'elements gràfics i paratextuals bàsics, a través de la identificació del sentit global i informació rellevant i emprant, de forma guiada, estratègies bàsiques de comprensió.</p> <p>4.3 Valorar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i paratextuals en textos escrits i multimodals senzills.</p>	<p>4.1 Llegir textos progressivament complexos relacionats amb la vida quotidiana, els mitjans de comunicació i textos escolars, de fets i esdeveniments d'interès general, de manera silenciosa i en veu alta, amb fluïdesa (velocitat, precisió en el reconeixement de les paraules, ritme, fraseig i entonació).</p> <p>4.2 Comprendre textos escrits i multimodals progressivament complexos, a través de la identificació del sentit global i la informació rellevant, amb l'ajuda d'elements gràfics, textuais i paratextuals, i distingir idees principals i secundàries i també estratègies bàsiques de comprensió de forma progressivament autònoma.</p> <p>4.3 Valorar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i paratextuals en textos escrits i multimodals, iniciant-se en l'avaluació de la seva fiabilitat.</p>	<p>4.1 Llegir tot tipus de textos de manera silenciosa i en veu alta amb bona fluïdesa (velocitat, precisió en el reconeixement de les paraules, ritme, fraseig i entonació).</p> <p>4.2 Comprendre textos escrits i multimodals progressivament complexos, a través de la identificació del sentit global i la informació rellevant, amb l'ajuda d'elements gràfics, textuais i paratextuals, utilitzant l'estructura i el format de cada gènere textual, i també estratègies bàsiques de comprensió, més enllà de la interpretació literal.</p> <p>4.3 Valorar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i paratextuals en textos escrits i multimodals, avaluant la seva qualitat, la fiabilitat i la seva idoneïtat en funció del propòsit de lectura.</p>

El desenvolupament de la competència lectora es comença al primer cicle amb les pràctiques de lectura. S'inicia així l'acostament a estratègies dirigides, d'una banda, a localitzar, entendre i integrar la informació rellevant i explícita, i, de l'altra, a transcendir alguns significats superficials, amb ajuda inferències directes, atenent a aspectes formals i no verbals elementals (imatges, distribució del text, etc.). En aquesta fase, es presta especial atenció a la comprensió reflexiva mitjançant la lectura en veu alta, prèvia lectura silenciosa. En el segon cicle, l'alumnat ha d'adquirir estratègies que li permetin realitzar un nombre cada vegada més ampli d'inferències directes (generalitzacions, propòsit del text), sempre de manera acompanyada i contextualitzada en situacions d'aprenentatge al voltant de textos socials, lliures d'estereotips sexistes. En paral·lel, cal identificar un nombre més elevat d'elements no estrictament textuais, com ara tipografies o subratllats. Cap al final de l'etapa, de manera progressivament autònoma, l'alumnat ha de ser capaç de comprendre i

valorar la informació en textos escrits variats amb diferents propòsits de lectura, transcendir alguns significats superficials, duent a terme inferències directes i fins i tot captar el doble sentit o la ironia.

L'objectiu d'aquesta competència específica és establir les bases per formar lectors i lectores competents i autònoms de tota mena de textos, capaços d'avaluar la seva qualitat i fiabilitat i de respondre a diferents propòsits de lectura en tots els àmbits de la seva vida. En tot cas, l'alfabetització requerida per respondre als reptes de segle XXI passa necessàriament per l'ensenyament de la lectura dels hipertextos o de documents amb hipertextualitat.

Competència específica 5

Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

Criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>5.1 Redactar textos escrits i multimodals propers i viscuts, des de les diferents etapes del procés evolutiu de l'escriptura, de manera acompanyada, per a un destinatari i amb una intenció concreta, amb adequació, coherència, cohesió i correcció adaptades al moment evolutiu (ortografia natural o de base).</p> <p>5.2 Aplicar estratègies de planificació, redacció, revisió i edició de textos amb acompanyament, de manera individual o grupal.</p>	<p>5.1 Redactar textos escrits i multimodals, propers, viscuts i escolars, de manera progressivament autònoma, a través de la selecció del model discursiu que millor respongui a la situació comunicativa, amb adequació, coherència i cohesió, iniciant-se en l'ús de les normes gramaticals i ortogràfiques més senzilles.</p> <p>5.2 Aplicar estratègies de planificació, redacció, revisió i edició de textos de manera progressivament autònoma, amb ús de bastides, si escau, de manera individual o grupal.</p>	<p>5.1 Redactar textos escrits i multimodals, de tipus divers, amb suports puntuals, a través de la selecció del model discursiu que millor respongui a cada situació comunicativa, progressant en l'ús de les normes gramaticals i ortogràfiques bàsiques, amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.</p> <p>5.2 Aplicar estratègies de planificació, redacció, revisió i edició de textos, de forma autònoma, amb ús de bastides, si escau, de manera individual o grupal.</p>

Cal que els textos s'elaborin en el context de les relacions interpersonals a l'aula, o amb la intenció d'organitzar o compartir informació. Al llarg de l'etapa, s'ha d'anar avançant en un procés acompanyat, dirigit a l'adquisició d'estratègies que permetin expressar-se de forma coherent mitjançant escrits, individuals o grupals, propis d'àmbits més amplis referits a fets

pròxims a la seva experiència, com els mitjans de comunicació social, o relacionats amb altres àrees de l'aprenentatge. Aprendre a elaborar de forma acompanyada textos que l'ajudin a organitzar la informació i el pensament (com resums i esquemes senzills) ajudarà a progressar en l'assoliment de la competència d'aprendre a aprendre. S'espera aconseguir, de manera gradual, l'automatització de les normes ortogràfiques d'aparició freqüent i la resolució de dubtes ortogràfics mitjançant la reflexió guiada en els processos de millora dels textos amb la utilització dels suports pertinents.

Fins i tot en les seves formes més espontànies, escriure un text implica planificar —a partir de models o pautes—, revisar —de manera individual o compartida— i editar. Tot això s'ha de treballar a classe. En tot cas, saber escriure al segle XXI vol dir fer-ho en diferents suports i formats. La possibilitat d'edició i difusió digital dels escrits a la xarxa ofereix un context real a les pràctiques comunicatives escrites, alhora que convida a fer el pas cap a l'hipertextual i multimodal. És el moment d'iniciar-se en la reflexió sobre els aspectes elementals de la propietat intel·lectual, el respecte a la privacitat o la responsabilitat en la transmissió de rumors i notícies falses.

Competència específica 6

Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.

Críteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>6.1 Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast) en diferents fonts, incloses les digitals, sobre temes propers i d'interès personal, de forma guiada, a la xarxa i a les biblioteques.</p> <p>6.2 Comunicar els resultats d'un procés d'investigació, individual o grupal, realitzat de forma acompanyada, sobre temes propers i d'interès personal.</p> <p>6.3 Adoptar hàbits d'ús segur i saludable de les tecnologies digitals de forma guiada en relació amb l'accés a la informació i a la</p>	<p>6.1 Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast) en diferents fonts, incloses les digitals, sobre temes d'interès personal, ecològic i social, de forma progressivament autònoma, a la xarxa i a les biblioteques.</p> <p>6.2 Comunicar de forma creativa i respectant els drets de la propietat intel·lectual, els resultats d'un procés d'investigació, individual o grupal, realitzat de forma acompanyada, sobre temes d'interès personal, ecològic i social,</p>	<p>6.1 Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast) en diferents fonts, incloses les digitals, sobre temes d'interès personal, ecològic i social, de forma progressivament autònoma, a la xarxa i a les biblioteques, valorant-ne críticament el resultat.</p> <p>6.2 Comunicar de forma creativa i respectant els drets de la propietat intel·lectual, els resultats d'un procés d'investigació senzill, individual o grupal, sobre temes d'interès personal, ecològic i social</p>

comunicació en l'entorn immediat.	que incloguin els objectius de desenvolupament sostenible. 6.3 Adoptar hàbits d'ús segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals, amb acompanyament, en relació amb l'accés, la fiabilitat i verificació de les fonts d'informació i la comunicació al seu entorn immediat i a la xarxa.	que incloguin els objectius de desenvolupament sostenible. 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals, de forma progressivament autònoma, en relació amb la fiabilitat i la verificació de les fonts, la credibilitat de la informació i la comunicació a l'entorn immediat i a la xarxa.
-----------------------------------	---	---

Tenir accés a la informació no garanteix el coneixement, si entenem el coneixement com a eina essencial per fer front als reptes de segle XXI, inclosos els objectius de desenvolupament sostenible. Per això és imprescindible que l'alumnat s'iniciï en l'adquisició d'habilitats i destreses per accedir a la informació, gestionar-la, avaluar-la i comunicar-la, i que adopti un punt de vista crític i personal, així com una actitud ètica i responsable amb la propietat intel·lectual, reconeixent les fonts originals sobre les quals elabora el seu treball.

Es proposa així un procés d'acompanyament que vagi guiant l'alumnat perquè, individualment o de forma cooperativa, progressi cap a una certa autonomia en la planificació i recerca d'informació en contextos personals, ecològics, socials i educatius, per transformar-la, comunicar-la de manera personal i creativa, i utilitzar-la amb diferents finalitats. Aquests processos de recerca han d'anar acompanyats de la reflexió guiada que permeti avaluar la seva fiabilitat i pertinença, i distingir entre fets i opinions.

Han de recomanar models orientatius sobre les convencions establertes per a la comunicació del coneixement adquirit en diferents formats i suports. La biblioteca, entesa com un espai creatiu d'aprenentatge, serà l'entorn ideal per a l'assoliment d'aquesta competència, mitjançant projectes globals i interdisciplinaris.

Competència específica 7

Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

Criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
7.1 Llegir de manera autònoma textos de diferents autors i autores	7.1 Llegir de manera autònoma o acompanyada textos de diversos autors i	7.1 Llegir de manera autònoma textos de diversos autors i autores que

<p>que s'adeqüin als seus gustos i interessos, seleccionats de manera acompanyada, des de les diferents etapes del procés evolutiu de la lectura.</p> <p>7.2 Compartir lectures, per mitjà de recomanacions, presentacions i a partir d'interaccions orals, mitjançant la biblioteca d'aula i de centre, per expressar gustos i interessos i iniciar-se en una comunitat lectora.</p>	<p>autores que s'adeqüin als seus gustos i interessos i seleccionats amb autonomia creixent, avançant en la construcció de la seva identitat lectora.</p> <p>7.2 Compartir lectures per mitjà de recomanacions, presentacions i a partir d'interaccions orals, mitjançant la biblioteca d'aula i de centre, per expressar gustos i interessos, valorar les obres de forma argumentada i sentir-se membre d'una comunitat lectora.</p>	<p>s'adeqüin als seus gustos i interessos, seleccionats amb criteri propi, progressant en la construcció de la seva identitat lectora.</p> <p>7.2 Compartir lectures per mitjà de recomanacions, presentacions i a partir d'interaccions orals, per mitjans analògics i digitals, mitjançant la biblioteca d'aula i de centre, per expressar gustos i interessos, valorar les obres de forma crítica i sentir-se membre d'una comunitat lectora.</p>
---	---	--

Desenvolupar aquesta competència implica iniciar un camí de progrés planificat cap a la construcció de personalitats lectores, que passa per la dedicació d'un temps diari i constant a la lectura individual, acompanyat de les estratègies i bastides adequades per iniciar la configuració de l'autonomia i la identitat lectora, que haurà de desenvolupar-se al llarg de tota la vida. Per això s'hauria de partir de la configuració d'un corpus de textos adequat i variat, equilibrant la presència d'autors i autores, i que respongui als interessos i necessitats individuals, i afavoreixi l'apropament cap a la reflexió sobre els grans reptes de segle XXI, inclosos els objectius de desenvolupament sostenible. La biblioteca escolar pot esdevenir un punt de trobada fonamental en el qual compartir, reflexionar i expressar preferències personals entorn de la lectura.

És també recomanable configurar comunitats lectores amb referents compartits, desenvolupar estratègies que ajudin l'alumnat a seleccionar els textos del seu interès, apropiat-se'n i compartir de manera personal i creativa la seva experiència personal de lectura, i establir contextos en què sorgeixin motius per llegir, a partir de reptes d'indagació, i que proposin maneres de vincular afectivament les lectores i lectors amb els textos. A mesura que s'avanci en l'assoliment de la competència, serà possible anar reduint progressivament l'acompanyament docent.

Competència específica 8

Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per reconèixer la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per a la creació de textos d'intenció literària.

Críteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>8.1 Escoltar i llegir textos orals i escrits de la literatura infantil, d'autors i autores reconeguts, descobrint de manera acompanyada els elements essencials de l'obra i establint relacions elementals entre els textos i amb altres manifestacions artístiques i culturals.</p> <p>8.2 Produir textos individuals o col·lectius amb intenció literària, segons les diferents etapes del procés evolutiu de l'escriptura, de manera acompanyada, en diferents suports, i complementant-los amb altres llenguatges artístics.</p>	<p>8.1 Escoltar i llegir textos orals i escrits de la literatura infantil, d'autors i autores reconeguts, relacionant-los en funció de temes i aspectes elementals del gènere literari, i interpretant-los i relacionant-los amb altres manifestacions artístiques i culturals de manera acompanyada.</p> <p>8.2 Produir textos individuals o col·lectius amb intenció literària, de manera acompanyada, emprant algun recurs literari i recreant de manera personal els models donats, en diferents suports, i complementant-los amb altres llenguatges artístics.</p>	<p>8.1 Escoltar i llegir de manera acompanyada textos literaris adequats a la seva edat, d'autors i autores reconeguts, relacionant-los en funció dels temes i aspectes elementals del gènere literari, i interpretant-los, valorant-los i relacionant-los amb altres manifestacions artístiques i culturals de manera progressivament autònoma.</p> <p>8.2 Produir, de manera progressivament autònoma, textos individuals o col·lectius amb intenció literària, emprant diversitat de recursos literaris de manera original, en diferents suports, i complementant-los amb altres llenguatges artístics.</p>

L'educació literària es concep com una aproximació a la literatura des de les seves expressions més senzilles, tant orals com escrites. És imprescindible afavorir experiències agradables que familiaritzin l'alumnat amb referents literaris i culturals compartits, que incloguin una diversitat d'autors i autores, de la literatura pròpia i de l'universal, que l'apropin a la representació i interpretació simbòlica i que estableixin les bases per consolidar l'hàbit lector i una progressiva autonomia lectora. A més, la literatura pot convertir-se en el punt de partida per a la reflexió, també des d'una perspectiva de gènere, sobre actituds relacionades amb la ciutadania global, la prevenció de la violència o la interculturalitat. De nou, la participació en comunitats lectores aportarà valor afegit a aquest respecte.

La biblioteca escolar té un paper fonamental com a medidora i orientadora a l'hora de fer propostes de lectura i dibuixar itineraris lectors. Es proposa treballar a partir d'una selecció d'obres o textos literaris adequats als interessos i necessitats infantils, en diferents suports, que es presentaran organitzats al voltant d'itineraris lectors, en funció de diferents criteris (temàtics, per gènere literari, etc.) perquè l'alumnat pugui establir-hi relacions i vagi construint, encara de manera incipient, un mapa literari. Aquests textos, a més de ser el punt de partida per a diferents activitats (escolta de textos; lectura guiada, acompanyada i autònoma, silenciosa o en veu alta, amb l'entonació i el ritme adequats; lectura dramatitzada, recitat, jocs retòrics, etc.), serviran també com a model per a la creació de textos amb intenció lúdica, artística i creativa i per establir diàlegs amb altres manifestacions artístiques i culturals.

Competència específica 9

Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge i reconèixer i usar els repertoris lingüístics personals, a partir de processos de comprensió i producció de textos orals, escrits, utilitzant la terminologia elemental adequada, per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses en la posada en pràctica d'aquests processos.

Criteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>9.1 Formular conclusions elementals sobre la construcció de paraules, frases i textos utilitzant l'ordre adequat i la concordança dels mots en una frase a partir de l'experimentació amb les paraules.</p> <p>9.2 Revisar i millorar les diferents produccions, escrites, orals i multimodals, de manera acompanyada i usant la terminologia lingüística bàsica adequada.</p>	<p>9.1 Formular conclusions elementals sobre el funcionament de la llengua fent especial atenció a la concordança, a partir de l'experimentació amb les paraules, els enunciats i els textos, en un procés acompanyat de producció i comprensió de textos en contextos significatius.</p> <p>9.2 Revisar i millorar els textos propis i aliens i esmenar alguns problemes de comprensió i producció, de manera acompanyada, a partir de la reflexió metalingüística i usant la terminologia bàsica adequada.</p>	<p>9.1 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua de manera acompanyada, formulant hipòtesis i buscant exemples similars i contraris, a partir de l'experimentació amb les paraules, els enunciats i els textos, en un procés acompanyat de producció o comprensió de textos en contextos significatius.</p> <p>9.2 Revisar i millorar els textos propis i aliens i esmenar alguns problemes de comprensió i producció, de manera progressivament autònoma, a partir de la reflexió metalingüística i usant la terminologia bàsica adequada.</p>

Les primeres reflexions sobre el llenguatge han de partir del coneixement intuïtiu que l'alumnat té com a usuari d'una llengua i s'han de produir sempre de manera significativa, en contextos de producció i comprensió de textos, mai com un procés aïllat. Amb l'acompanyament degut, que proporciona un nivell progressiu d'autonomia, es propicia l'experimentació amb les paraules, enunciats o textos, perquè l'alumnat apreïï en quina mesura els canvis que es fan en un text afecten tot el text, millorant, o no, la seva comprensió. Cal observar, així, diferents relacions de forma, funció i significat entre les paraules o els grups de paraules. A partir d'aquí, es poden formular hipòtesis, buscar exemples similars o contraris, establir contrastos i comparacions, etc., amb la finalitat de formular generalitzacions que estableixin ponts entre l'ús i el coneixement lingüístic sistemàtic des de les primeres edats, primer utilitzant un llenguatge comú, més proper a la realitat de l'alumnat, i després introduint de manera progressiva la terminologia específica.

Una altra via de reflexió pot sorgir a partir de les diferències entre la llengua oral i escrita, comparant diferents tipologies textuals o mitjançant la iniciació a la comparació

interlingüística a partir de les diferents llengües de l'alumnat. En definitiva, es tracta d'estimular la reflexió lingüística ajustada a les possibilitats d'abstracció d'aquestes edats i vinculada als usos reals que iniciï la construcció dels coneixements sobre la llengua que resultaran imprescindibles per a un millor ús i una comunicació més eficaç.

Competència específica 10

Utilitzar un llenguatge no discriminatori i desterrar els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge, i posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives.

Críteris d'avaluació

1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
<p>10.1 Rebutjar els usos lingüístics discriminatoris identificats a partir de la reflexió grupal acompanyada sobre els aspectes elementals, verbals i no verbals, que regeixen la comunicació, tenint en compte la perspectiva de gènere.</p> <p>10.2 Utilitzar, amb l'acompanyament i planificació necessaris, estratègies elementals per a l'escolta activa i el consens, iniciant-se en la gestió dialogada de conflictes.</p>	<p>10.1 Rebutjar els usos lingüístics discriminatoris i identificar els abusos de poder a través de la paraula mitjançant la reflexió grupal acompanyada sobre els aspectes bàsics, verbals i no verbals, que regeixen la comunicació, tenint en compte la perspectiva de gènere.</p> <p>10.2 Utilitzar, amb l'acompanyament i planificació necessaris, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva i el consens, progressant en la gestió dialogada de conflictes.</p>	<p>10.1 Rebutjar els usos lingüístics discriminatoris i els abusos de poder a través de la paraula identificats mitjançant la reflexió grupal acompanyada sobre diferents aspectes, verbals i no verbals, que regeixen la comunicació, tenint en compte la perspectiva de gènere.</p> <p>10.2 Utilitzar, amb l'acompanyament i planificació necessaris, estratègies bàsiques per a la deliberació argumentada i la gestió dialogada de conflictes, proposant solucions creatives.</p>

Iniciar-se en l'assoliment d'aquesta competència implica formar persones, no només eficaces a l'hora de comunicar-se, sinó que també posin les paraules al servei d'uns objectius alineats amb un imperatiu ètic: erradicar els usos discriminatoris i manipuladors del llenguatge, així com els abusos de poder a través de la paraula.

En l'àmbit de la comunicació personal, l'educació lingüística ha d'ajudar a establir relacions interpersonals basades en l'empatia i el respecte que tinguin en compte la perspectiva de gènere. Per a això, s'han de facilitar eines per a l'escolta activa, la comunicació assertiva, la deliberació argumentada i la resolució dialogada dels conflictes. En l'àmbit escolar i social, l'educació lingüística ha de capacitar per prendre la paraula en l'exercici d'una ciutadania activa i compromesa en la construcció de societats més equitatives, més democràtiques i més responsables amb relació als grans desafiaments que com a humanitat tenim plantejats: la sostenibilitat del planeta, les infinites violències —en particular, la violència de gènere—, la lluita contra la desigualtat, entre d'altres.

Sabers

Els sabers, entesos com el conjunt de coneixements, destreses, valors i actituds, es formulen amb relació a contextos en què es pot desenvolupar el seu aprenentatge competencial. Els i les docents poden incorporar contextos alternatius si ho consideren pertinent.

Per tal de facilitar els aprenentatges i el desenvolupament de les competències específiques corresponents, les persones docents poden valorar la possibilitat d'organitzar els sabers de l'àrea o de les diferents àrees coordinades en un àmbit, a partir de situacions.

Les situacions permeten programar el curs de qualsevol nivell, àrea o àmbit a partir d'una col·lecció o seqüència de reptes, contextos, circumstàncies del món real, dels quals deriven preguntes que cal contestar i que entrellacen els sabers, és a dir, els coneixements, les destreses, els valors i les actituds amb les capacitats que sustenten l'enfocament competencial dels aprenentatges. Això modifica la planificació habitual d'adquisició de sabers i competències basada en la lògica acadèmica pròpia de les àrees de coneixement o matèries, plasmada en la seqüència tradicional dels temes disciplinaris. Es pretén acostar-se a la lògica de l'aprenent per donar sentit als seus aprenentatges basant-se en la seqüència de contextos rellevants plasmats en les situacions.

Primer cicle

Les llengües i els seus parlants

- Presa de consciència de la diversitat lingüística per mitjà de la biografia lingüística personal i el mapa lingüístic de l'aula, treballats amb acompanyament.
- Identificació, amb acompanyament, de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.

Comunicació oral

- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en les situacions d'aula.
- Comprensió de textos orals de tipologia diversa en diferents formats i mitjans.
- Identificació de la incidència dels components (situació, participants o intenció) en l'acte comunicatiu en diferents situacions comunicatives pròpies de l'aula i d'altres entorns informals.
- Aplicació d'estratègies lingüístiques elementals amb acompanyament i en contextos propers, per dotar textos breus i senzills d'adequació, coherència, cohesió i correcció.
- Identificació d'elements bàsics de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, imatges) en les produccions orals.
- Reproducció de textos orals memoritzats (cançons, poemes, dramatitzacions) en el marc de les propostes didàctiques d'aula.
- Ús de models textuais elementals (narració, descripció, diàleg) en les produccions orals, en el marc de les propostes didàctiques d'aula.
- Interacció oral adequada en situacions d'aula. Reconeixement i utilització d'estratègies bàsiques de cortesia lingüística.

- Aplicació d'estratègies d'escolta activa en la resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.

Comprensió lectora

- Lectura individual i silenciosa, amb fluïdesa adequada al nivell cognitiu, de textos de l'aula i del seu entorn.
- Lectura en veu alta amb entonació i ritme progressivament adequats al nivell cognitiu, amb preparació prèvia.
- Ús d'elements gràfics i paratextuals bàsics que afavoreixen la comprensió abans, durant i després de l'experiència lectora, en textos propers de la vida quotidiana, de mitjans de comunicació i escolars.
- Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, inferències...), en textos diversos i amb acompanyament.
- Detecció d'usos clarament discriminadors del llenguatge verbal i icònic, de forma guiada, en contextos quotidians i mitjans de comunicació.

Expressió escrita

- Comprensió i ús de convencions del codi escrit en el marc de les propostes de comprensió o producció de textos d'ús escolar i social.
- Producció de textos propers o viscuts, de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris, amb acompanyament i una intenció concreta.
- Aplicació d'estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, redacció, revisió i edició de textos escrits i multimodals propers a la seva experiència personal, en diferents suports, amb diferents propòsits i de forma acompanyada.
- Utilització d'elements gràfics i paratextuals adequats al suport, de forma acompanyada, que facilitin l'organització i la comprensió del text produït a l'aula.
- Cura en la presentació de les produccions escrites en qualsevol suport.

Alfabetització informacional

- Aplicació d'estratègies bàsiques per a la recerca guiada d'informació senzilla en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria.
- Aplicació d'estratègies bàsiques per comparar informació de diferents fonts, reelaborar-la i comunicar-la en situacions properes i amb acompanyament.
- Comunicació creativa del coneixement, de forma acompanyada, amb respecte a la propietat intel·lectual.
- Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals de l'aula i del centre, amb guiatge, per dur a terme treballs d'investigació.

Educació literària

- Lectura d'obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors.

- Comprensió dels elements constitutius essencials de l'obra literària (tema, personatges, trama, escenari) i dels diferents gèneres literaris, a partir de la lectura compartida i guiada d'obres de qualitat.
- Establiment de vincles de la literatura amb altres manifestacions artístiques i culturals amb acompanyament.
- Inici de la construcció de la identitat lectora, afavorint l'expressió de gustos i interessos, per mitjà de la lectura autònoma i la lectura compartida i guiada.
- Ús de la biblioteca de l'aula, del centre i de l'entorn proper com a espai de trobada d'activitats literàries compartides i com a element impulsor de comunitats lectores.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre (persones autores, il·lustradores, editorial, col·lecció) en el context de les lectures d'aula i de la biblioteca, amb acompanyament.
- Escripció de textos literaris senzills (rodolins, endevinalles, contes...) a partir de models coneguts i analitzats, amb acompanyament.
- Exploració de les il·lustracions i de la relació que s'estableix amb el text en els àlbums il·lustrats, amb acompanyament.

Reflexió sobre la llengua

- Utilització de metallenguatge específic bàsic en el marc de propostes de producció i comprensió de textos orals, escrits o multimodals.
- Diferències elementals entre llengua oral i llengua escrita en l'ús quotidià.
- Discriminació fonètica de sons, síl·labes i accents i correspondència entre els sons i les grafies en la lectura i en les diferents produccions escrites, tenint en compte les diferents etapes del procés evolutiu.

Segon cicle

Les llengües i els seus parlants

- Presa de consciència de la biografia lingüística personal i del mapa lingüístic de l'aula i de l'escola, de forma autònoma.
- Explicació de la diversitat lingüística i cultural de l'entorn, com a valor i eina d'aprenentatge.
- Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions en l'àmbit personal i escolar.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.

Comunicació oral

- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en les situacions d'aprenentatge i en la vida quotidiana del centre.
- Comprensió de textos orals en diferents contextos: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana i en mitjans de comunicació.
- Descripció de la incidència dels components (situació, participants, propòsit comunicatiu, canal) en l'acte comunicatiu en diferents situacions comunicatives de l'aula i de l'entorn.

- Aplicació d'estratègies lingüístiques elementals amb acompanyament, en contextos d'aprenentatge per dotar textos senzills d'adequació, coherència, cohesió i correcció.
- Descripció d'elements bàsics de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges) en les produccions orals.
- Reproducció de textos orals memoritzats (cançons, poemes, dramatitzacions) en el marc de les propostes didàctiques d'aula.
- Ús de models textuais elementals (narració, descripció, diàleg i exposició) en les produccions orals, de forma progressivament autònoma.
- Interacció oral adequada en situacions d'aula i en contextos formals elementals, amb respecte a les normes bàsiques de cortesia lingüística.
- Aplicació d'estratègies d'escolta activa i assertivitat en la resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Detecció de possibles usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal en diferents contextos comunicatius.
- Aplicació d'estratègies d'identificació i interpretació del sentit global del text i d'integració de la informació explícita de textos socials orals i multimodals senzills.
- Aplicació d'estratègies d'interpretació d'elements bàsics de la comunicació no verbal en les situacions comunicatives.
- Ús d'eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la producció i coproducció oral i multimodal; ús de plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa en el marc de les situacions d'aprenentatge, de forma guiada.

Comprensió lectora

- Lectura en veu alta, amb entonació i ritme adequats al nivell cognitiu, amb preparació prèvia.
- Ús d'elements gràfics, textuais i paratextuals progressivament complexos que afavoreixen la comprensió abans, durant i després de l'experiència lectora, en textos de la vida quotidiana, mitjans de comunicació, escolars, de fets i esdeveniments d'interès general.
- Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, inferències...), en textos diversos de forma progressivament autònoma.
- Aplicació d'estratègies per detectar usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic, de forma progressivament autònoma, en tots els contextos.

Expressió escrita

- Producció de textos escolars i socials, de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris, de forma progressivament autònoma i amb una intenció concreta.
- Aplicació d'estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, redacció, revisió i edició de textos escrits i multimodals d'ús escolar i social, en diferents suports, amb diferents propòsits comunicatius i de forma progressivament autònoma.
- Utilització d'elements gràfics i paratextuals adequats al suport, de forma progressivament autònoma, que facilitin l'organització i la comprensió del text produït a l'aula.
- Ús de bastides i altres suports, amb acompanyament, tant en paper com digitals, per millorar la producció de textos propis.

- Presentació acurada i aplicació de les normes ortogràfiques bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.

Alfabetització informacional

- Aplicació d'estratègies bàsiques per a la recerca guiada d'informació en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria i aplicant criteris de fiabilitat.
- Distinció entre fets i opinions en informacions de l'entorn proper i dels mitjans de comunicació.
- Aplicació d'estratègies per comparar i classificar la informació, reelaborar-la i comunicar-la en contextos escolars i amb progressiva autonomia.
- Comunicació creativa del coneixement, amb respecte a la propietat intel·lectual, de forma progressivament autònoma.
- Utilització de la biblioteca i els recursos digitals de l'aula i del centre, de forma progressivament autònoma, per dur a terme treballs d'investigació.

Educació literària

- Lectura d'obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil, adequats als propis interessos i organitzats en itineraris lectors.
- Anàlisi dels elements constitutius essencials de l'obra literària (tema, protagonista, personatges secundaris, trama, escenari, llenguatge) i dels diferents gèneres literaris, a partir de la lectura compartida i guiada d'obres de qualitat.
- Establiment de vincles de la literatura amb altres manifestacions artístiques i culturals, de forma guiada.
- Construcció de la identitat lectora, afavorint l'expressió de gustos i interessos i la valoració argumentada de les obres, mitjançant la lectura autònoma i la lectura compartida i guiada.
- Ús de la biblioteca de l'aula, del centre i de l'entorn proper com a espai de trobada d'activitats literàries compartides i com a element impulsor de comunitats lectores.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre (persones autores, traductores, adaptadores, il·lustradores, editorial, col·lecció) en el context de les lectures d'aula i de la biblioteca, de forma progressivament autònoma.
- Escripció de textos narratius i poètics a partir de models coneguts i analitzats, utilitzant recursos literaris, amb progressiva autonomia.
- Exploració i interpretació de les il·lustracions i de la relació que s'estableix amb el text en els àlbums il·lustrats, amb acompanyament.

Reflexió sobre la llengua

- Utilització de metallenguatge específic bàsic en el marc de propostes de producció i la comprensió de textos orals, escrits o multimodals.
- Diferències elementals entre llengua oral i llengua escrita en l'ús quotidià.
- Ús dels signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit i en relació amb el significat en les diferents produccions.

- Identificació de diferents relacions formals, semàntiques i sintàctiques entre les paraules en la lectura i en les diferents produccions escrites.
- Anàlisi i ús de les modalitats oracionals en relació amb la intenció comunicativa.
- Anàlisi i ús de mecanismes de cohesió, amb especial atenció a les formes verbals, als connectors textuais explicatius i a les substitucions pronominals com a mecanisme gramatical elemental de referència interna, a partir de la reflexió compartida sobre les produccions escrites.
- Formulació i comprovació d'hipòtesis (substitució, canvi d'ordre, manipulació) i establiment de generalitzacions sobre aspectes ortogràfics i gramaticals bàsics, amb especial atenció a la concordança entre els elements de l'oració en les diferents produccions.

Tercer cicle

Les llengües i els seus parlants

- Presa de consciència de la biografia lingüística personal i del mapa lingüístic de l'entorn geogràfic, de forma autònoma.
- Explicació de la diversitat lingüística i cultural del món com a valor i eina d'aprenentatge.
- Posada en pràctica d'estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i cerca de solucions en comunicacions orals, escrites i multimodals.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.

Comunicació oral

- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en totes les situacions.
- Comprensió de textos orals en diferents contextos: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea, en la vida quotidiana i en mitjans de comunicació.
- Anàlisi dels components del fet comunicatiu (situació, participants, propòsit comunicatiu, canal, registre) en qualsevol situació comunicativa.
- Aplicació d'estratègies lingüístiques elementals de forma autònoma, en contextos formals, per dotar textos progressivament complexos d'adequació, coherència, cohesió i correcció.
- Anàlisi d'elements bàsics de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic, inferències d'informació) i forma (estructura, format, títol, imatges, tipografia) en les produccions orals.
- Reproducció de textos orals memoritzats (cançons, poemes, dramatitzacions) en el marc de les propostes didàctiques d'aula.
- Ús de models textuais elementals (narració, descripció, diàleg i exposició) en les produccions orals i de forma autònoma.
- Interacció oral adequada en situacions d'aula i en contextos formals pautats, amb respecte a les normes de cortesia lingüística.
- Aplicació d'estratègies d'escolta activa, assertivitat i proposta de solució creativa en la resolució dialogada de conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.

- Aplicació d'estratègies per a l'ús d'un llenguatge no discriminatori en diferents contextos comunicatius.
- Aplicació d'estratègies d'identificació i interpretació del sentit global, la informació rellevant, la integració de la informació explícita i la realització d'inferències per superar el sentit literal de textos socials orals i multimodals.
- Aplicació d'estratègies d'interpretació i ús d'elements bàsics de la comunicació no verbal en les situacions comunicatives.
- Ús d'eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la producció i coproducció oral i multimodal; ús de plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa en el marc de les situacions d'aprenentatge.

Comprensió lectora

- Lectura en veu alta amb entonació i ritme fluids, amb preparació prèvia.
- Ús d'elements gràfics, textuais i paratextuals progressivament complexos que afavoreixen la comprensió abans, durant i després de l'experiència lectora en tot tipus de textos.
- Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, inferències...), en fonts documentals diverses de forma progressivament autònoma.
- Aplicació d'estratègies per detectar usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic en tots els contextos.

Expressió escrita

- Producció de textos de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris, de forma autònoma i amb una intenció concreta.
- Aplicació d'estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, redacció, revisió i edició de textos escrits i multimodals de tipus divers, amb diferents propòsits comunicatius de forma autònoma.
- Utilització d'elements gràfics i paratextuals adequats al suport, de forma autònoma, que facilitin l'organització i la comprensió del text produït a l'aula.
- Ús de bastides i altres suports, de forma progressivament autònoma, tant en paper com digitals, per millorar la producció de textos propis.
- Presentació acurada i aplicació de les normes ortogràfiques bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.

Alfabetització informacional

- Aplicació d'estratègies de recerca d'informació en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria i aplicant criteris de fiabilitat, de forma progressivament autònoma.
- Distinció entre fets i opinions i detecció de la manipulació informativa en informacions de l'entorn social i dels mitjans de comunicació.
- Aplicació d'estratègies de comparació, classificació, valoració de la informació, reelaboració i comunicació en tots els contextos i amb progressiva autonomia.

- Comunicació creativa del coneixement, amb respecte per la propietat intel·lectual, de forma progressivament autònoma.
- Utilització de la biblioteca i els recursos digitals de l'aula o del centre, de forma autònoma, per dur a terme treballs d'investigació.

Educació literària

- Lectura d'obres o fragments variats i diversos de la literatura adequats a la seva edat i organitzats en itineraris lectors.
- Valoració dels elements constitutius de l'obra literària (tema, protagonista, personatges secundaris, trama, escenari) i dels diferents gèneres literaris, a partir de la lectura compartida i guiada d'obres de qualitat i de forma progressivament autònoma.
- Establiment de vincles de la literatura amb altres manifestacions artístiques i culturals, de forma guiada, si cal.
- Progrés en la construcció de la identitat lectora, afavorint l'expressió de gustos i interessos i la valoració crítica elemental de les obres, per mitjà de la lectura autònoma i la lectura compartida i guiada.
- Ús de la biblioteca de l'aula, del centre i de l'entorn proper com a espai de trobada d'activitats literàries compartides i com a element impulsor de comunitats lectores.
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre (persones autores, traductores, adaptadores, il·lustradores, editorial, col·lecció, localitat i any d'edició), en contextos variats i de forma autònoma.
- Escripció de textos narratius i poètics a partir de models coneguts i analitzats, utilitzant recursos literaris de manera original i amb riquesa lèxica, de forma autònoma.
- Exploració i interpretació de les il·lustracions i de la relació que s'estableix amb el text en els àlbums il·lustrats, de forma progressivament autònoma.

Reflexió sobre la llengua

- Utilització de metallenguatge específic bàsic en el marc de propostes de producció i comprensió de textos orals, escrits o multimodals.
- Diferències elementals entre llengua oral i llengua escrita en l'ús quotidià.
- Formulació i comprovació d'hipòtesis (substitució, inserció, supressió, canvi d'ordre, manipulació) i establiment de generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques, amb especial atenció a les diverses unitats comunicatives en les diferents produccions.
- Ús dels signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit i en relació amb el significat en les diferents produccions.
- Identificació de diferents relacions formals, semàntiques i sintàctiques de les paraules en la lectura i en les diferents produccions escrites.
- Anàlisi i ús de les modalitats oracionals en relació amb la intenció comunicativa.
- Anàlisi i ús de mecanismes de cohesió, amb especial atenció a les formes verbals, als connectors textuais explicatius i a les substitucions pronominals com a mecanisme gramatical elemental de referència interna (repeticions, sinònims), a partir de la reflexió compartida sobre les produccions escrites.